

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3689
Tarih : 20.09.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

"Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 20.09.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Siirt Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih :	01 Ekim 2019	Esas No: 2/2206

2021

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
20 Eylül 2019
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
20 Eylül 2019
No: 537247
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Anayasa Mahkemesi, 27.12.2018 tarihli 2018/71 E., 2018/118 K sayılı kararı ile, bölge adliye mahkemelerinde kanunda üst sınırı 2 yıla kadar hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adli para cezalarına ilişkin bölge adliye mahkemesi kararına karşı temyiz yolunun kapalı tutulmasını Anayasa'nın "Hak arama hürriyeti"ni düzenleyen 36. maddesine ve AİHM'ye Ek 7. Protokol'de öngörülen ceza muhakemesinde iki dereceli yargılanma aykırı bulmuştur. Her ne kadar AYM'nin bu iptal kararının ardından ilgili 286 inci maddede 7035 Sayılı Yasa'nın 20 inci maddesi ile değişiklik yapılmış ise de bu değişiklin mevcut durumda yaşanan eşitsizliği gidermediği pratikteki yargı kararları ile de sabittir. Bu durumda kanunda üst sınırı 5 yıla kadar olan cezalar bakımından da bölge adliye mahkemelerinin esastan ret kararlarına karşı Yargıtay'a temyiz yolu açılmalıdır. 286 inci maddede yapılacak olan değişikliğin bu şekilde olması halinde ancak AYM kararına ve Anayasa ile uluslar arası sözleşmelere uyumluluk sağlanacaktır.

Ceza Muhakemesi Kanunun 286. Maddesini göre; bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümleri kural olarak temyiz edilebilir. İstisnaları ise maddenin (2) numaralı fıkrasında (a) ve (b) bentlerinde yer alan düzenlemelerdir. Ancak pratikte bu durum aynı suçtan yargılanan sanıklardan yüksek ceza alanların temyiz hakkını kazanması ve dolayısıyla Yargıtay kararı verilinceye kadar cezaevine girmemesi; daha az ceza alanların ise kararın kesinleşmesi nedeniyle cezaevinde olması sonucunu doğurmuştur. Kuşkusuz bu durum Anayasa'ya aykırıdır.

Anayasa Mahkemesinin **27.12.2018 tarih 2018/71 Esas, 2018/118 Karar** sayılı iptal kararı ile CMK Madde 286/ 2 -d maddesine göre ilk derece mahkemelerinin görevine giren ve kanunda üst sınırı iki yıla kadar (iki yıl dâhil) hapis cezasını gerektiren suçlara ilişkin her türlü Bölge Adliye Mahkemesi (istinaf) kararlarına karşı temyiz yoluna başvurulabileceği halde; 5 yıl ve daha az cezalara karşı temyiz yolunun kapalı tutulmasının bir izahı bulunmamaktadır. Bu durumun kişinin anayasal güvence altında olan hak arama hürriyetine doğrudan aykırı olduğu açıktır ve bu nedenle de cezalar arasında bir sınırlamanın söz konusu olmadığı bir düzenleme derhal yapılmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-5271 sayılı kanunun 286. Maddesinde yapılan değişiklikle mevcut durumda yaşanan hukuka ve eşitliğe aykırı dñzenlemenin kaldırılması ve evrensel hukuk normlarında karşılığı olan hak arama hñrriyetinde eşitliğin sağlanması amaçlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- Mevcut durumda temyiz hakkı bulunmayanların bu hakkı kullanabilmeleri olanağının sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 3-Yürñrlñk maddesidir.

MADDE 4-Yürñtme maddesidir.

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 286 ıncı maddesinin 2 inci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (b) bendi iptal edilmiştir. eklenmiştir.

“(a) 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda üst sınırı 5 yıla kadar olan cezalar bakımından bölge adliye mahkemelerinin esastan ret kararlarına karşı Yargıtay'a temyiz yolu açıktır.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu kanunla, 5271 sayılı Kanunun 286 ıncı maddesine eklenen (a) bendi kapsamındaki sanıklara bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 15 gün içinde temyiz hakkı tanınır ve temyiz sürecinde infaz durur.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.